

Pälkäneen kunnan konserniohje

KH 29.11.2022 §

KV 13.12.2022 §

SISÄLTÖ

1. Konserniohjeen tavoite ja soveltamisala	3
2. Konserniohjaus ja johtaminen	5
3. Tiedottamisvelvoite ja ennakkokäsityksen hankkiminen	6
4. Tytäryhtiöiden hallitusten kokoonpano ja nimittäminen	7
5. Tytäryhtiöiden hyvä hallinto- ja johtamistapa	7
5.1 Arvot ja periaatteet	7
5.2 Yhtiökokous	8
5.3 Hallituksen työskentely	8
5.4 Hallituksen puheenjohtaja	9
5.5 Hallituksen jäsenen vastuut, riippumattomuus ja tiedonsaantioikeus	10
5.6 Toimitusjohtaja	11
5.7 Palkkiot ja palkitseminen	11
6. Konserniraportointi	11
6.1 Toiminta- ja taloussuunnittelu	11
6.2 Tilinpäätös	12
6.3 Osavuosisikatsaus	12
7. Kunnan luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeuden turvaaminen	12
8. Tiedottaminen	13
9. Keskitetyt konsernitoiminnot	13
9.1 Hankinnat	14
9.2 Rahoitus, maksuliikenne ja sijoittaminen	14
9.3 Henkilöstöpolitiikka	14
9.4 Toimitilat	14
10. Kuntakonsernin tarkastus ja valvonta	15
11. Varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin	15

1. Konserniohjeen tavoite ja soveltamisala

Tämän konserniohjeen tavoitteena on määritellä ja yhtenäistää ne menettelytavat, jotka tukevat Pälkäneen kuntakonsernin talouden suunnittelua ja seurantaa, hallitustyöskentelyä, riskien hallintaa, tiedottamista sekä hyvää hallintoa ja johtamista. Lisäksi ohjeella tavoitellaan toiminnan läpinäkyvyyttä ja tiedonkulun tehostamista yhtiöiden johdon ja kunnan konsernijohdon välillä. Omistajaohjauksessa on huolehdittava, että kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa huomioidaan kuntakonsernin kokonaisuus.

Kuntalain (410/2015) 47 §:n mukaan konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvien osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen. Konserniohjeessa on annettava tarpeelliset määräykset ainakin seuraavista asioista:

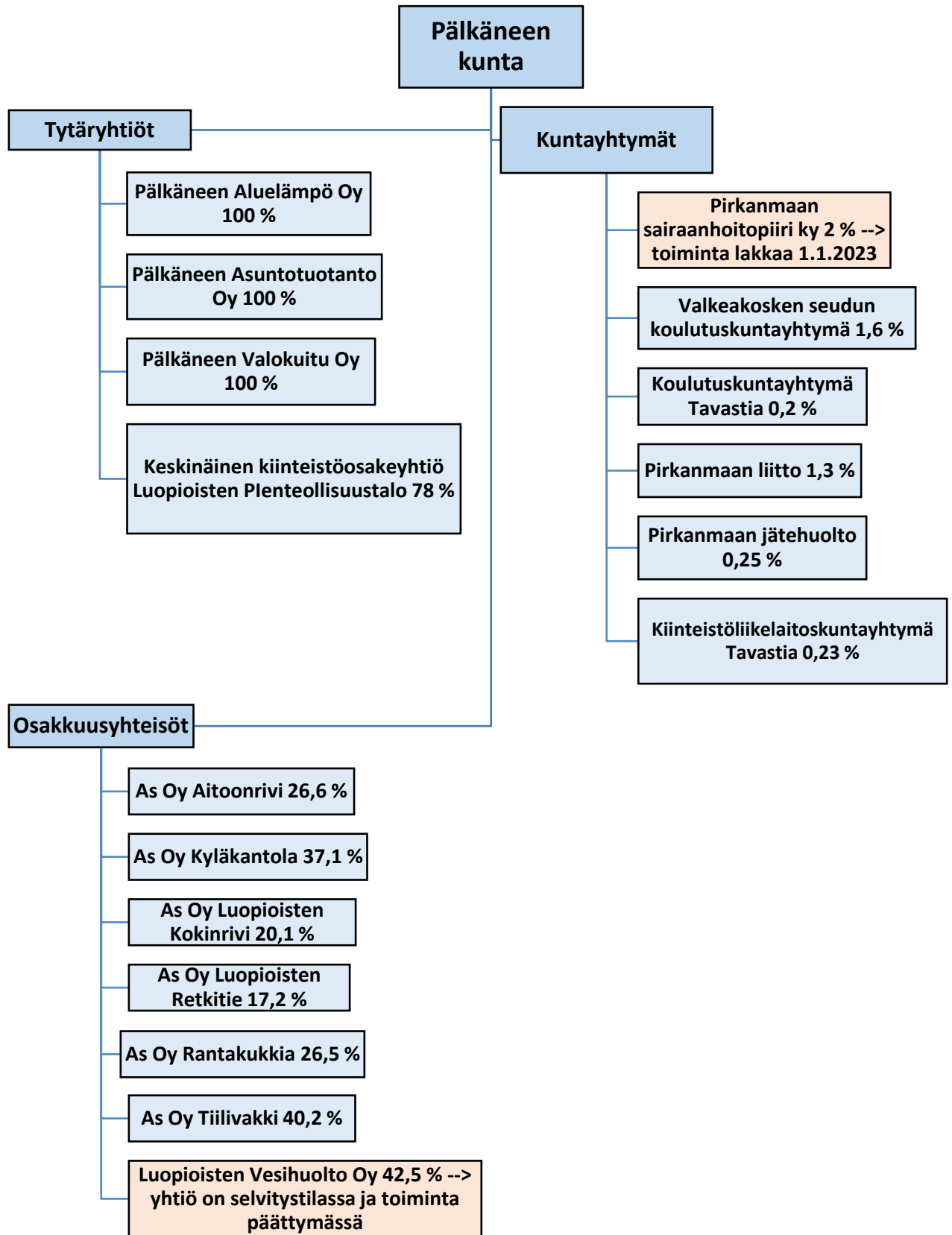
- 1) kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta;
- 2) konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä;
- 3) tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeudesta;
- 4) velvollisuudesta hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa;
- 5) konsernin sisäisistä palveluista;
- 6) kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä;
- 7) kunnan tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta.

(Kuntalaki 410/2015 § 47)

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhtiöitä. Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhtiöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 5 §:n tarkoittama määräysvalta (enemmän kuin puolet kohdeyrityksen kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä). Konserniohjetta noudatetaan, mikäli yhtiöjärjestyksestä, -säännöistä, osakassopimuksesta, osakeyhtiölaista tai vastaavasta ei muuta aiheudu. Ohjeella ei ole vaikutusta tytäryhtiöiden hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan oikeudelliseen asemaan tai vastuuseen.

Kunnan edustajien tulee pyrkiä noudattamaan konserniohjeen periaatteita myös kunnan osakkuusyhteisöissä, joita ovat kirjanpitolain (1336/1997) 7. ja 8. §:n mukaiset omistusyhteisyritykset (vähintään viidesosa yrityksen osakepääomasta tai vastaavasta) ja osakkuusyrittäjät (viidennes tai pienempi osuus omistuksesta, mutta huomattava vaikutusvalta).

Pälkäneen kuntakonserni

2. Konserniohjaus ja johtaminen

Kuntalain (410/2015) 48 §:n mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Pälkäneen kunnan hallintosäännön 3 §:n mukaan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja toimialajohtajat. Kunnanhallitus johtaa konsernia ja vastaa konsernivalvonnan järjestämisestä kuten hallintosäännössä on määrätty. Kunnanjohtaja vastaa konsernin operatiivisesta johtamisesta ja valvonnasta.

Konsernijohdon tehtävät ja toimivalta on määritelty valtuuston osalta kuntalaissa (14 §) sekä kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan osalta hallintosäännössä (3 - 4 §). Tällä konserniohjeella tarkennetaan toimivaltaa alla olevan mukaisesti.

Kunnanvaltuusto päättää

- kuntastrategiasta,
- talousarviosta ja -suunnitelmasta,
- omistajaohjauksen periaatteista,
- varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista,
- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista,
- takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta.

Kunnanhallitus

- vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittamisestä ja valmistelusta valtuustolle,
- vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan,
- antaa valtuustolle puolivuositain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä,
- arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta,
- seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä,
- käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa,
- antaa kunnan enakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa,
- vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista,
- nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen ja muiden yhteisöjen hallituksiin,
- nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Kunnanhallitus voi siirtää tehtäviään ja toimivaltaansa edelleen, ellei lainsäädännöstä muuta johdu.

Kunnanjohtaja

- toimii konsernin johtajana,
- myötävaikuttaa aktiivisella omistajaohjauksella tytäryhtiöiden hallintoon ja toimintaan,
- vastaa tiedotuksesta tytäryhtiöiden hallitusten ja kunnanhallituksen välillä,
- organisoii omistajaohjausta ja valvoo konserniohjeen noudattamista,
- päättää muiden konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden velvoitteista konsernin ohjauksessa ja valvonnassa.

Kunnanjohtajalla, hallituksen puheenjohtajalla sekä valtuuston puheenjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus tytäryhtiöiden hallitusten kokouksissa.

3. Tiedottamisvelvoite ja ennakkokäsityksen hankkiminen

Tytäryhtiöiden tulee tiedottaa Pälkäneen kuntaa hyvissä ajoin valmistelussa olevista toimintaan oleellisesti vaikuttavista asioista. Tytäryhtiöiden on hankittava omistajalta ennakkokäsitys merkittävistä asioista ennen päätöksentekoa. Tytäryhtiön toimitusjohtaja tai hallituksen puheenjohtaja hankkii ennakkokäsityksen omistajalta. Puheenjohtajan tulee valvoa, että ennakkokäsitys on hankittu ja se kirjataan hallituksen kokouksen pöytäkirjaan.

Tytäryhtiön tulee hankkia omistajan ennakkokäsitys ainakin seuraavissa asioissa:

- liiketoiminnan merkittävä supistaminen tai laajentaminen,
- merkittävien investointien tekeminen ja suunnittelu,
- yhtiöjärjestyksen, –sääntöjen tms. muuttaminen,
- yhtiön toiminta-ajatuksen tai liiketoimintasuunnitelman muuttaminen,
- pääomarakenteen muuttaminen (esim. osakeanti),
- yhtiön toiminnan muuttaminen niin, että se menettää oikeuskäytäntöön tai hankintalainsäädäntöön perustuvan sidosyksikköasemansa suhteessa kuntaan,
- selvitystilaan hakeutuminen, konkurssi tai vastaava yhtiöjärjestely,
- merkittävän sopimuksen tai vastaavan tekeminen, mikä johtaa merkittävän vastuun syntymisen kuntakonsernille,
- merkittävä henkilöstöpoliittinen linjaus, kuten yhtiön palkitsemisjärjestelmät,
- toimitusjohtajan tai vastaavan valinta tai erottaminen, toimitusjohtajasopimus, toimitusjohtajan palkkausjärjestelmä ja sen muutokset,
- tytäryhtiön tulokseen tai riskiasemaan merkittävästi vaikuttava päätös,
- omaisuuden luovuttaminen,
- merkittävä lainanotto tai vakuuden antaminen velasta,
- muu tytäryhtiön tai omistajan kannalta merkittävä asia.

Omistajan ennakkokäsityksen hankkiminen tulee tehdä kirjallisesti riittävän ajoissa ennen päätöksentekoa. Ennakkokäsityksen hankkiminen on olennainen osa valmistelua ja sen vuoksi tehtävä hyvissä ajoin. Ennakkokäsityksen hankkimisella ei ole vaikutusta tytäryhtiön johdon oikeudelliseen asemaan ja vastuuseen.

4. Tytäryhtiöiden hallitusten kokoonpano ja nimittäminen

Kuntalain (410/2015) 47 §:n mukaan kunnan tytäryhteisön kokoonpanossa on huomioitava yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Hallitusten kokoonpanoissa tulee huomioida lisäksi tytäryhtiön toiminnan tarpeet ja tuleva kehitys.

Tytäryhtiöiden hallitusten jäsenmäärät on määritelty yhtiöiden yhtiöjärjestyksissä. Hallitusten kokoa määriteltäessä on huomioitava tehokkaan hallitustyön mahdollistaminen. Tytäryhtiöiden hallituksen jäseniksi tulee valita tasa-arvolain (609/1986 § 4a) mukaan tasapuolisesti sekä naisia että miehiä.

Tytäryhtiöiden hallitukseen voidaan nimetä kunnan viranhaltijoita sekä kuntakonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se nähdään kuntakonsernin kokonaisedun näkökulmasta perustelluksi. Kunnanhallitus vastaa tytäryhtiöiden hallitusten jäsen ehdokkaiden nimitysprosessista ja varmistaa, että hallituskokoonpanoissa on monipuolisesti kokemusta, osaamista sekä riippumattomuutta ja vastuullisuutta kuntakonsernin kokonaisuuden huomioiden. Kunnanhallitus esittää jäsenet pääsääntöisesti toimikaudekseen. Hallituksen jäsen voi erota kesken toimikauden tai hänet voidaan erottaa kunnanhallituksen ohjauksella.

5. Tytäryhtiöiden hyvä hallinto- ja johtamistapa

Pälkäneen kunnan johdon tulee toteuttaa hyvää hallintotapaa sekä varmistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelytapojen asianmukaisuus kunnan toiminnassa. Kuntaa kehitetään kunnan ja tytäryhteisöjen muodostamana kokonaisuutena noudattaen hyvää hallinto- ja johtamistapaa.

5.1 Arvot ja periaatteet

Pälkäneen kuntakonsernissa noudatetaan valtuuston hyväksymässä strategiassa esille tuotuja arvoja ja tavoitteita. Pälkäneen kunnan strategian ”Pälkäne parasta aikaa 2030” tahtotilana on, että Pälkäne on elinvoimainen, vetovoimainen, turvallinen ja viihtyisä paikka elää ja että Pälkäne luo mahdollisuuden jokaisen henkilökohtaiselle onnellisuudelle. Strategian painopistealueet ovat hyvinvointi, elinvoima ja kestävä kehitys. Tahtotilan saavuttamiseksi kunta arvottaa toiminnassaan avoimuutta, yhteistyötä ja vastuullisuutta.

Tytäryhtiöiden on noudatettava toiminnassaan Pälkäneen kuntastrategian arvoja ja tavoitteita. Tytäryhtiöillä voi lisäksi olla muita sen toimintaan soveltuvia tavoitteita, jotka eivät kuitenkaan saa olla ristiriidassa kuntastrategian kanssa. Tytäryhtiöiden on noudatettava toiminnassaan hyvää liiketapaa sekä huomioitava lahjonnan vastaiset periaatteet (mm. Keskuskauppakamarin suositus).

Kunnan tytäryhtiöt eivät tue poliittista toimintaa, eivätkä tee sponsorointi- tai yhteistyösopimuksia, joiden tosiasiallinen tarkoitus on urheiluseurojen, kulttuuritoimijoiden tms. tukeminen.

5.2 Yhtiökokous

Yhtiökokous on osakeyhtiön ylin päätöksentekaelin, jossa osakkeenomistajat osallistuvat yhtiön ohjaukseen ja valvontaan sekä käyttävät puhe- ja äänioikeuttaan. Yhtiön tulee pitää varsinainen yhtiökokous vähintään kerran tilikauden aikana, viimeistään kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Tämän lisäksi voidaan järjestää tarvittaessa ylimääräisiä yhtiökokouksia.

Yhtiökokouksen ajankohdasta sekä kokouksessa käsiteltävistä asioista on ilmoitettava kunnan kirjaamoon sekä kunnanjohtajalle vähintään kaksi viikkoa ennen kokousta. Yhtiökokouskutsun yhteydessä on toimitettava tarpeellinen kokousmateriaali.

Kunnan tytäryhtiöiden yhtiökokouksissa yhtiökokousedustajana toimii pääsääntöisesti kunnanjohtaja, joka voi tarvittaessa delegoida tehtävän toiselle konsernijohtajalle (toimialajohtaja). Tytäryhtiön hallituksen puheenjohtajan sekä toimitusjohtajan tai vastaavan, on oltava läsnä yhtiökokouksessa, jotta osakkeenomistajien ja yhtiön toimielinten välinen vuorovaikutus sekä osakkeenomistajien kyselyoikeus toteutuu.

Yhtiökokous valitsee yhtiön hallituksen, joka valitsee yhtiön toimitusjohtajan omistajan ennakokäsityksen hankittuaan.

5.3 Hallituksen työskentely

Yhtiön hallitus huolehtii yhtiön johtamisesta, hallinnosta sekä toiminnan ja kirjanpidon asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus valvoo ja ohjaa yhtiön toimivaa johtoa sekä nimittää ja erottaa toimitusjohtajan. Hallitus hyväksyy yhtiön liiketoimintasuunnitelman ja valvoo sen toteuttamisesta, varmistaa johtamisjärjestelmän toimivuuden sekä järjestää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan. Hallitus käyttää kollektiivista valvontavastuuta.

Hallituksen tulee toimia yhtiön parhaaksi sekä edistää yhtiön ja osakkeenomistajien etua. Kunnan edustajien tulee huolehtia, että osakkeenomistajien edut tulevat tasapuolisesti huomioituksi. Hallitus ei saa tehdä päätöstä tai ryhtyä toimenpiteeseen, joka tuottaa osakkeenomistajalle tai muulle taholle epäoikeutettua etua yhtiön tai toisen osakkeenomistajan kustannuksella.

Tytäryhtiön hallituksella tulee olla työjärjestys, johon on kirjattu hallituksen työskentelytavat sekä kokoontumisaikataulu. Työjärjestyksessä yhtiön on jaettava hallituksen puheenjohtajan ja

toimitusjohtajan vastualueet selkeästi. Hallituksen tulee kokoontua riittävän usein varmistaakseen veloitteensa toteutumisen omistajia ja yhtiötä kohtaan.

Hallituksen työjärjestyksessä on niin ikään päätettävä, millä tavalla ja missä aikataulussa hallituksen jäsenille on toimitettava kokouskutsu ja –aineisto. Hallituksen kokouksessa asiat esittelee toimitusjohtaja tai vastaava. Mikäli hän on estynyt, esittelee asiat hallituksen puheenjohtaja.

Hallituksen kokous on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä ja kaikille hallituksen jäsenille on varattu mahdollisuus osallistua kokoukseen. Hallituksen päätökseksi tulee enemmistön näkemys. Äänten mennessä tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni tai vaalissa arpa. Hallituksen jäsen ei saa osallistua asian käsittelyyn, mikäli hän on esteellinen. Esteellisyyttä määriteltäessä huomioidaan hallintolain (434/2003) 28 §:n mukaiset esteellisyyssperiaatteet:

- osallisuusjävi (hän tai hänen läheisensä on asianosainen),
- edustusjävi (hän tai hänen läheisensä avustaa tai edustaa asianosaista tai sitä, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa),
- intressijävi (mikäli asian ratkaisusta on odotettavissa hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen lähipiiriin kuuluvalla),
- palvelussuhde- tai toimeksiantojävi (hän on palvelussuhteessa tai käsiteltävään asiaan liittyvässä toimeksiantosuhteessa asianosaiseen tai siihen, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa hyötyä tai vahinkoa) tai
- yhteisöjävi (hän tai hänen lähipiiriin kuuluva on hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa sellaisessa yhtiössä, säätiössä, valtion liikelaitoksessa tai laitoksessa, joka on asianosainen tai jolle on odotettavissa asiasta erityistä hyötyä tai vahinkoa).

Tytäryhtiön hallituksen kokouksesta tulee pitää pöytäkirjaa, joka tulee laatia myös puhelin- tai sähköpostikokouksista. Hallituksen jäsenellä tai toimitusjohtajalla on oikeus kirjauttaa eriävä mielipiteensä pöytäkirjaan.

Tytäryhtiön hallituksen jäsenten tulee arvioida hallituksen ja omaa työskentelyään vuosittain.

5.4 Hallituksen puheenjohtaja

Yhtiön hallituksen puheenjohtajan valitsee hallitus, mikäli yhtiöjärjestyksessä ei ole toisin määrätty. Puheenjohtajan tehtäviin kuuluu:

- valvoa kokousten valmistelua ja hyväksyä toimitusjohtajan laatima esityslista,
- huolehtia, että hallitus kokoontuu tarvittaessa tai jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii,
- huolehtia, että hallitus on toimintakykyinen ja päätösvaltainen,
- toimia kokouksessa puheenjohtajana, huolehtia pöytäkirjan pitämisestä ja sen allekirjoittamisesta,
- huolehtia, että lakisäätteiset ja yhtiöjärjestyksessä määrätyt toimenpiteet ja niihin liittyvät päätökset tehdään ajallaan,

- vastata, että hallitus noudattaa työjärjestystään,
- vastata, että hallitus arvioi työskentelyään vuosittain,
- johtaa ja kehittää hallituksen työskentelyä,
- luoda osaltaan hyvää ilmapiiriä hallitustyöskentelylle,
- pitää tarvittaessa yhteyttä toimitusjohtajaan, hallituksen jäseniin ja omistajaan kokousten välillä,
- seurata yhtiön toimintaa sekä valvoa toimitusjohtajaa ja sitä, että hän on tehtäviensä tasalla,
- vastata toimitusjohtajan kanssa vuosittain käytävästä kehityskeskustelusta sekä hänen tehtäväänsä liittyvistä kuluista, poissaoloista ym.,
- huolehtia, että konsernijohdon ennakkokäsitys on hankittu ennen päätöksentekoa niissä asioissa, jotka sitä edellyttävät,
- huolehtia, että kunnan tytäryhtiössä noudatetaan kunnan konserniohjetta sekä toimitaan omistajapolitiittisten linjausten ja yhtiölle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Hallituksen puheenjohtajan on oltava kyvykäs hoitamaan tehtäväänsä ja vastaamaan hallitustyöskentelystä, sen kehittamisestä ja arvioinnista. Hallituksen puheenjohtajan tulee osallistua yhtiökokouksiin.

5.5 Hallituksen jäsenen vastuut, riippumattomuus ja tiedonsaantioikeus

Tytäryhtiön hallitus vastaa yhtiön hallinnon ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä yhdessä toimitusjohtajan kanssa. Osakeyhtiölain (624/2006) 8 §:n mukaan yhtiön johdon on huolellisesti toimien edistettävä yhtiön etua. Hallituksen jäsenet vastaavat henkilökohtaisesti vahingoista, jotka he ovat tahallisesti tai huolimattomuudellaan aiheuttaneet tehtävässään. Tytäryhtiöiden tulee hankkia hallinnon vastuuvakuutus hallituksen jäsenille sekä yhtiön toimitusjohtajalle.

Hallituksen jäsenen keskeisenä tehtävänä on valvoa yhtiön johdon toimintaa. Hallituksen jäsen on oltava aidosti riippumaton, jotta valvonta toimii. Hallituksen jäsenen on annettava hallitukselle riittävät tiedot riippumattomuutensa arvioimiseksi sekä ilmoittaa tiedoissa tapahtuvista muutoksista. Toimitusjohtaja ei voi toimia yhtiön hallituksen jäsenenä.

Yhtiön tulee antaa hallituksen jäsenille tasapuoliset ja riittävät tiedot yhtiön toiminnasta. Hallituksen jäsenten tulee varmistaa, että he saavat luotettavaa ja oikeaa tietoa. Yksittäisen hallituksen jäsenen on toimitettava mahdolliset tiedonsaantipyynnönsä toimitusjohtajalle tai hallituksen puheenjohtajalle, jotka huolehtivat siitä, että pyydetyt tiedot tulevat tarpeen mukaan koko hallituksen ja toimitusjohtajan tietoon.

5.6 Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja huolehtii yhtiön operatiivisesta johtamisesta ja hallinnosta hallituksen antamien määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa, että yhtiön kirjanpito on asianmukainen ja varainhoito järjestetty luotettavalla tavalla. Toimitusjohtajan on annettava tarpeelliset tiedot hallitukselle, jotta se pystyy hoitamaan tehtävänsä.

Toimitusjohtaja on läsnä yhtiön hallituksen kokouksissa, toimii siellä asioiden esittelijänä ja käyttää puhevaltaa. Hänellä on itsenäinen vastuu tehtäviinsä kuuluvien asioiden hoitamisesta.

Hallitus nimittää ja erottaa toimitusjohtajan. Erottaminen tulee voimaan välittömästi, mikäli hallitus ei päättä myöhemmästä ajankohdasta. Toimitusjohtajalla on myös oikeus erota tehtävästään.

Toimitusjohtajalle laaditaan kirjallinen toimitusjohtajasopimus, jonka yhtiön hallitus hyväksyy. Hallituksen puheenjohtajan tulee ennen toimitusjohtajasopimuksen hyväksymistä pyytää asiasta konsernijohdon ennakkokäsitys.

Toimitusjohtajan on pyydettävä hallitukselta lupa sivutoimen pitämiseen sekä ilmoitettava sidonnaisuudet ja omistukset muissa yhtiöissä, mikäli näillä on merkitystä tehtävien hoitamisen kannalta.

5.7 Palkkiot ja palkitseminen

Pälkäneen kunnan tytäryhtiöiden hallitusten kokouspalkkiot maksetaan kunnan hallintosäännön V. luvussa määriteltyjen lautakuntien kokouspalkkioiden mukaisesti. Puheenjohtajalle palkkio maksetaan 1,5-kertaisena. Hallituksen jäsenille tai puheenjohtajalle ei makseta tulospalkkioita. Muista mahdollisista palkkioista päättää yhtiökokous.

6. Konserniraportointi

6.1 Toiminta- ja taloussuunnittelu

Kuntalaki edellyttää talousarviossa tavoitteiden asettamista kuntakonsernille. Pälkäneen kuntakonsernin talousarvioon ja –suunnitelmaan sisältyy toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet myös suurimpien tytäryhtiöiden osalta (Pälkäneen Valokuitu Oy, Pälkäneen Asuntotuotanto Oy ja Pälkäneen Aluelämpö Oy). Kuntakonsernin talouden ja toiminnan suunnittelu perustuu kunnanhallituksen talousarvion antamaan talousarvion laadintaohjeeseen ja sen sisältämään aikatauluun. Kunnan tytäryhtiöt toimittavat tarvittavat tiedot kuntakonsernin aikataulun mukaisesti ja aikatauluttavat työnsä niin, että tiedot saadaan ajoissa kunnan talouspalveluihin.

Tytäryhtiöiden hallituksen ja johdon on talouden suunnittelussa huomioitava yhtiön taloudellinen ja toiminnallinen kannattavuus sekä laadittava tulevaisuuden suunnittelua varten tarvittavat asianmukaiset selvitykset ja laskelmat, joissa huomioidaan suunniteltujen toimenpiteiden vaikutus yhtiön kassavirtaan ja tulokseen. Yhtiön hallituksen on huolehdittava konsernijohdon ennakkokäsityksen hankkimisesta niissä asioissa, joissa se on tarpeen.

6.2 Tilinpäätös

Konsernitilinpäätöksen tarkoitus on selvittää ne vastuut, velvoitteet, varat ja velat, joita Pälkäneen kunnalla on omistajuuteen tai sopimukseen perustuen. Kuntakonserniin kuuluvien yhtiöiden on annettava kirjanpitolain (1336/1997) mukaiset tiedot konsernitilinpäätöstä varten helmikuun loppuun mennessä. Tytäryhtiöiden hallitusten tulee käsitellä tilinpäätös ennen aikarajaa. Pälkäneen konsernitilinpäätökseen kuuluvien yhtiöiden ja yhteisöjen tulee noudattaa kunnan talouspalveluista annettuja aikatauluja tilinpäätösaikana, jotta konsernitilinpäätös valmistuu ajallaan.

Kunnan tytäryhtiöiden tilikausi on kunnan kanssa yhtenevä eli kalenterivuosi. Kunnan tytäryhtiöiden tilikarttojen tulee olla riittävän yhtenäiset kunnan kanssa raportoinnin oikeellisuuden varmistamiseksi. Tytäryhtiöiden tulee noudattaa valtuuston hyväksymää poistosuunnitelmaa käyttöomaisuuden arvottamisessa.

6.3 Osavuosikatsaus

Kunnan tytäryhtiö raportoi toiminnastaan ja taloudestaan vuoden toisen osavuosikatsauksen (1.1. – 30.6.) yhteydessä kirjallisesti kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle. Osavuosikatsauksen aikataulu sovitetaan Pälkäneen kunnan käsittelyaikatauluun. Kunnan talouspalvelut ohjeistaa raportointia tarkemmin.

7. Kunnan luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeuden turvaaminen

Kunnan luottamushenkilöillä on oikeus saada konsernijohdolta tytäryhtiöiden toimintaa koskevia tietoja siltä osin kuin luottamushenkilö pitää toimeensa tarpeellisena ja jotka viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaan eivät ole vielä julkisia, mikäli salassapitoa koskevista säännöksistä ei muuta johdu. Luottamushenkilön tulee esittää tietopyyntö kirjallisesti kunnanjohtajalle toimittamalla se joko suoraan hänelle tai kunnan kirjaamoon.

Luottamushenkilö ei saa luovuttaa saantioikeutensa perusteella saamia tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu hänelle luottamustehtävän hoitamista varten. Asiakirjoihin on merkittävä, mikäli ne ovat salassa pidettäviä.

8. Tiedottaminen

Kuntalain (410/2015) 29 §:n mukaan kunnan on tiedotettava toiminnastaan asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tiedottamisen on oltava riittävää ja kunnan on tiedotettava, kuinka päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa. Mikäli kunta on antanut jonkin tehtävän yhteisön hoidettavaksi, on kunnan sopivalla tavalla tiedotettava kuntalaisia yhteisön toiminnasta.

Kunnan tytäryhtiöiden on tiedotettava oma-aloitteisesti toiminnastaan kunnan asukkaille, palvelujen käyttäjille jne. Yhtiön tulee informoida kuntaa ennen merkittävän asian julkiseksi tuleamista. Yhtiön tiedottamisen tulee tukea konsernin asettamia tavoitteita.

Yhtiön tiedottaminen voidaan tarvittaessa järjestää yhteistyössä kunnan tiedotuksen kanssa (esim. kriisiviestintä). Tytäryhtiöt voivat niin sovittaessa käyttää tarvittaessa tiedottamiseen kunnan nettisivuja.

Tytäryhtiöiden nettisivuilla on julkaistava yhtiön hallituksen kokoonpano.

Tytäryhtiön tarkoituksenmukaisen tiedotuksen järjestämisestä ja tiedottamisesta vastaa yhtiön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kunnan puolelta kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa tulee huomioida julkisuus- ja salassapitosäännökset.

9. Keskitetyt konsernitoiminnot

Kuntakonsernissa voidaan keskittää toimintoja, mikäli se on toiminnallisesti ja taloudellisesti järkevää. Asiantuntemuksen käyttäminen ja keskittäminen koko konsernin hyväksi on tarkoituksenmukaista erityisesti silloin, kun resursseja ei ole mielekästä hankkia erikseen jokaiseen konsernin yksikköön.

Pälkäneen kunnan talouspalvelut vastaa kunnan taloushallinnosta. Tytäryhtiöiden tulee hoitaa taloushallintonsa vastuullisesti Pälkäneen kunnan konserniraportointi huomioiden. Talouspalvelut voi antaa tarkempia ohjeita ja ohjausta tilitoimistoille tytäryhtiöiden kirjanpitoon ja raportointiin liittyen.

9.1 Hankinnat

Pälkäneen kunnan ja sen tytäryhtiöiden tulee noudattaa hankintalainsäädäntöä. Lakia julkisista hankinnoista (1397/2016) sovelletaan julkisoikeudellisiin laitoksiin. Sillä tarkoitetaan missä tahansa juridisessa muodossa toimivaa oikeushenkilöä, joka on perustettu huolehtimaan yleisen edun mukaisista tarpeista.

Kuntakonsernin hankinnoissa noudatetaan hyvää hallintotapaa, eikä hankintojen yhteydessä tule ottaa vastaan lahjoja tai muita palveluksia toimittajilta. Kunnanhallituksen hyväksymää hankintaohjetta noudatetaan myös tytäryhtiöissä soveltuvin osin.

9.2 Rahoitus, maksuliikenne ja sijoittaminen

Pälkäneen kuntakonsernin lainarahoitus järjestetään mahdollisuuksien mukaan keskitetysti. Tytäryhtiöiden rahoitustapeista ja –ratkaisuista tulee neuvotella kunnanjohtajan ja talousjohtajan kanssa ennen tarjousten pyytämistä ja rahoituspäätöksen tekemistä.

Kunta voi myöntää valtuuston päätöksellä omavelkaisia takauksia, joiden takausprovisioiden tarve ja suuruus määritellään päätöksen yhteydessä. Myönnettävät takaukset on turvattava riittäväillä vastavakuuksilla. Takauksia myönnettäessä on huomioitava kuntalain 129 §:n mukaisesti, että kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä.

Tytäryhtiöt eivät saa myöntää takauksia tai muita sitoumuksia ilman kunnanhallituksen lupaa. Tytäryhtiöt eivät saa harjoittaa omaa sijoitustoimintaa.

9.3 Henkilöstöpolitiikka

Pälkäneen kunnan henkilöstöpolitiikka toimii suosituksena tytäryhtiöille, joissa sitä noudatetaan soveltuvin osin. Henkilöstön rekrytoinnissa tytäryhtiöiden on mahdollisuuksien mukaan huomioitava mahdolliset konsernin henkilöstötarpeet.

Palkkauksessa ja muissa sopimukseen perustuvissa etuisuuksissa noudatetaan kunkin tytäryhtiön toimialan sopimuksia. Yhtiön toimitusjohtajalla on oltava kirjallinen toimitusjohtajasopimus.

9.4 Toimitilat

Yhtiön tulee hoitaa käytössään olevia kunnan omistamia kiinteistöjä tehokkaasti sekä huomioiden kiinteistön arvon säilymisen ja kehittymisen. Yhtiöiden tulee neuvotella tilaratkaisuista konsernijohdon kanssa. Pälkäneen kunnan tekniset palvelut tukevat tytäryhtiöitä järjestämällä toimintaan soveltuvat tilat mahdollisuuksien mukaan.

10. Kuntakonsernin tarkastus ja valvonta

Kuntalain (410/2015) 14 §:n mukaan valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa kunnalle ja koko kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden saavuttaminen ja toiminnan tuloksellisuus. Valtuuston hyväksymä ohje sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteista Pälkäneen kunnassa koskee myös kuntakonsernin tytäryhtiöitä.

Kunnan tytäryhtiöiden tilintarkastus kilpailutetaan kunnan toimesta. Tytäryhtiön tilintarkastajaksi valitaan sama yhteisö kuin kunnan. Tytäryhtiön yhtiökokous valitsee tilintarkastajan. Tilintarkastajalla on oikeus saada kunnan viranomaisilta ja kuntakonsernin yhtiöiltä tiedot ja asiakirjat, jotka hän näkee tarpeelliseksi tarkastustehtävän hoitamisessa.

Pälkäneen kunnan tarkastuslautakunnan tulee arvioida koko kuntakonsernin tavoitteiden toteutumista sekä toiminnan tuloksellisuutta. Tarkastuslautakunnan tiedonsaantioikeus koskee kunnan viranomaisen hallussa olevia asiakirjoja sekä konsernijohdon raportointia siltä osin kuin tarkastuslautakunta näkee tarpeelliseksi.

11. Varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin

Kuntakonsernin tytäryhtiöiden on varauduttava mahdollisiin häiriötilanteisiin valmiussuunnitelmilla. Kuntakonsernin riskienhallinta- ja valmiussuunnittelua koordinoidaan yhteistyössä tytäryhtiöiden kanssa.